

Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά: 42/1994
Πηγή: Ε.Ν.Α. 22/1994, σελ. 217

Ασφαλιστικά μέτρα.

Εργατικό ατύχημα σε εργαζόμενο εις συνεργείο ναυπηγοκατασκευών πλοίου. Και η πλοιοκτήτρια πλασματικός εργοδότης. Ασφαλιστικό μέτρο συντηρητικής κατασχέσεως για απαίτηση χρηματικής ικανοποίησεως λόγω ψυχικής οδύνης. Οικογενείας θανόντος.

Εργατικό ατύχημα (θάνατος) κατά τη διάρκεια ναυπηγοκατασκευαστικών εργασιών εις δεξ/πλοιο – ρυμουλκούμενο πλοίο – εργαζομένου εις συνεργείο ελασματοουργικών εργασιών, με το οποίο αυτός συνδεόταν με σύμβαση εργασίας. Ως εργοδότης θεωρείται (πλασματικός) και ο κύριος του έργου πλοιοκτήτης.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 16 παρ. 1 και 3 του ν. 551/1915, 8 παρ. 5, (ως αντικατ. Με το άρθρο 1 παρ. 8 ν. 875/78), 34 παρ. 2, 60 παρ. 2 και 3, α.ν. 1846/1951 προκύπτει ότι επί εργατικού ατυχήματος εις εργαζόμενο που υπάγεται στην ασφάλεια του ΙΚΑ, ο εργοδότης απαλλάσσεται από την υποχρέωση της αποζημιώσεως του εργαζομένου, εφ' όσον το ατύχημα οφείλεται εις οιασδήποτε φύσεως αμέλεια, είτε του ίδιου του εργοδότη, είτε των υπ' αυτού προστηθέντων. Η απαλλαγή καλύπτει και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, εκ της μη τηρήσεως των διατάξεων των νόμων, διαταγμάτων ή κανονισμών, που ίσχυαν σχετικώς με τους όρους ασφαλείας και καλύπτει και τον προστηθέντα από τον εργοδότη. Ο ασφαλισμένος εις το ΙΚΑ δικαιούται μόνο τις παροχές που χορηγούνται από τον οργανισμό αυτόν, διατηρεί όμως την εκ της ηθικής βλάβης αξίωσή του για χρηματική ικανοποίηση, τα δε μέλη της οικογένειάς του θανόντος για την αποκατάσταση της εκ της ψυχικής οδύνης ζημίαν την οποίαν αυτά υπέστησαν εκ του ατυχήματος και του θανάτου του συζύγου και πατρός αυτών.

Η αξίωση κατά της κυρίας του έργου (πλοιοκτήτριας) για χρηματική ικανοποίηση προς αποκατάσταση της εκ του ατυχήματος-θανάτου συζύγου και πατρός των αιτούντων, ψυχικής οδύνης, θεμελιούται στην ειδική αμέλεια της προστηθείσης εργολάβου από την καθ' ης (πλοιοκτήτρια), εκ των παραβάσεων ως προς την τήρηση των προβλεπομένων ειδικών περί όρων ασφαλείας διατάξεων, και ως προς την οποία ευσταθεί η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατασχέσεως.

Πρωτοδίκης: ΕΥΓΕΝΙΑ ΠΡΟΓΑΚΗ – ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

Δικηγόροι: Γ. Τρανταλίδης, Β. Κωστούλας

Επειδή στην κρινόμενη αίτηση εκτίθεται ότι ο Β.Π. που ήταν σύζυγος της πρώτης αιτούσας και πατέρας των λοιπών, πέθανε στις 22-5-1993 από ατύχημα που του συνέβη κατά την διάρκεια των μετασκευών που γινόντουσαν στο δεξαμενόπλοιο- ρυμουλκούμενο πλοίο "Ε.Β", όπου αυτός εργαζόταν ως ελασματοουργός στο συνεργείο "Σ", στο οποίο είχε ανατεθεί από την καθής πλοιοκτήτρια η εκτέλεση των ελασματοουργικών εργασιών. Ότι ο παραπάνω θάνατος επήλθε από τις αναφερόμενες παραβάσεις νόμων, διαταγμάτων και κανονισμών της έχουσας την εποπτεία του έργου καθής - πλοιοκτήτριας, όλοι δε οι αιτούντες από τον θάνατο του συζύγου και πατέρα τους, ο οποίος δεν συνδεόταν με την καθής με σχέση εργασίας, υπέστησαν ψυχική οδύνη για την αποκατάσταση της οποίας δικαιούνται χρηματική ικανοποίηση, δε πρώτη αιτούσα στερήθηκε τη διατροφή που ο θανών σύζυγός της θα της κατέβαλλε κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων, επί 16 έτη αν δεν μεσολαβούσε ο θάνατός του και επίσης υποβλήθηκε σε έξοδα κηδείας κ.λ.π. εκ 500.000 δρχ. Ότι η ικανοποίηση των απαιτήσεων αυτών των αιτούντων που ανέρχονται σε 55.060.000 δρχ. για την πρώτη αιτούσα και σε 20.000.000 δρχ. για κάθε ένα από τους λοιπούς, κινδυνεύει να ματαιωθεί ένεκα της μειωμένης περιουσιακής καταστάσεως της καθής. Στην συνέχεια ζητούν οι αιτούντες να διαταχθεί, ως ασφαλιστικό μέτρο προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους μαζί με τους τόκους και τα έξοδα η συντηρητική κατάσχεση κάθε κινητής και ακίνητης περιουσίας της καθής και ιδιαίτερα του παραπάνω πλοίου της μέχρι του ποσού των 190.000.000 δρχ. και να επιδικασθεί προσωρινά στην πρώτη αιτούσα από την απαίτησή της για στέρηση διατροφής ποσό 5.000.000 καθώς και ποσό 180.000 δρχ. το μήνα από την επίδοση της αιτήσεως και εφεξής. Με το τέτοιο περιεχόμενο η αίτηση παραδεκτά εισάγεται στο δικαστήριο αυτό που είναι υλικά και τοπικά αρμόδιο κατά την προκειμένη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρ. 683 παρ. 1, 25 παρ. 2 και 686 επ. ΚΠολΔ). Εξάλλου είναι νόμιμη εκτός από το αίτημα της προσωρινής επιδικάσεως 5.000.000 δραχμών, το οποίο ή αφορά παρελθόντα χρόνο, οπότε δεν είναι νόμιμο ή είναι αόριστο αν αφορά μέλλοντα χρόνο αφού δεν προσδιορίζεται η αιτία της εφάπαξ καταβολής και στηρίζεται στις διατάξεις των άρθρων 914 επ. 922, 928, 930, 932, 297, 298, 299 ΑΚ 728 παρ. 16 και ε., 729 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις

των άρθρων 7,8,13 παρ. 1,2,3 και 4 επ. Π.Δ. 1349/81 "περί κανονισμού προλήψεως εργατικών ατυχημάτων εις τα πλοία", άρθρο 1 Β.Δ. 25-8/5-9-1920 "Περί κωδικοποιήσεως των περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών διατάξεων", 26 παρ. ιη και 2, 34, 36 Π.Δ. 190/84 "Περί υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων στις ναυπηγικές εργασίες", 1 επ. 5,18 Π.Δ. της 13/22-3-1934 "Περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών και υπαλλήλων των πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών εργοστασίων εργαστηρίων κλπ", Β.Δ. 135/1968 περί εγκρίσεως κανονισμού "Περί παρακολουθήσεως, ναυπηγήσεων μετασκευών και επισκευών πλοίων", 10 παρ. 2,3 Ν. 4473/1965 "Περί ελέγχου της ναυσιπλοΐας επιθεωρήσεως εμπορικών πλοίων και άλλων διατάξεων" και 2 παρ. 3,5 Π.Δ. 70/90 "Περί υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες".

Επειδή ως εργατικό ατύχημα θεωρείται το βίαιο συμβάν που επέρχεται κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτή λόγω του οποίου επέρχεται βλάβη στην υγεία ή απώλεια της ζωής του εργαζομένου. Παραπέρα από τον συνδυασμό των διατάξεων 16 παρ. 1 και 3 του Ν. 551/1915, 34 παρ. 2, 60 παρ. 2 και 3 Α.Ν. 1846/1951 προκύπτει ότι εάν συμβεί εργατικό ατύχημα σε εργαζόμενο που υπάγεται στην ασφάλεια του ΙΚΑ, ο εργοδότης απαλλάσσεται από την υποχρέωση της αποζημίωσης του εργαζομένου εφόσον το ατύχημα οφείλεται σε οποιαδήποτε φύσεως αμέλεια, είτε του ίδιου (του εργοδότη), είτε "των προστηθέντων του". Η απαλλαγή δηλαδή αυτή καλύπτει και την περίπτωση της ειδικής αμέλειας, κατά την οποία το ατύχημα έγινε επειδή δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις των νόμων, των διαταγμάτων ή των κανονισμών που ίσχυαν σχετικά με τους όρους ασφαλείας. Η ίδια απαλλαγή ισχύει και για το πρόσωπο που προστήθηκε από τον εργοδότη. Στις πιο πάνω περιπτώσεις ο ασφαλισμένος στο ΙΚΑ δικαιούται μόνος τις παροχές που χορηγούνται από τον οργανισμό αυτό. Διατηρεί όμως την αξιωσή του για χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης τόσο κατά του εργοδότη όσο και κατά του προσώπου που προστήθηκε από αυτόν όταν το ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα τους (βλ. ΑΠ 307/1986 Νομ. Μπέη 1987 σελ. 382, ΑΠ 270/1988 ΕΕργΔ 48, 381 ΕφΚερ 21/1985 ΕλΔικ. 26, 901, ΕφΑθ 4065/1983 ΕλΔικ. 26, 1117). ΑΝ όμως το ατύχημα οφείλεται σε δόλο του εργοδότη ή των προστηθέντων του αυτός έχει τις υποχρεώσεις που του επιβάλλονται από το άρθρο 34 παρ. 2 ΑΝ 1846/1951 μεταξύ των οποίων είναι και η υποχρέωση για την συμπληρωματική αποζημίωση του παθόντα. Ο δόλος πάντως πρέπει να αποσκοπεί στην παραγωγή του αποτελέσματος που επήλθε, δηλ. στον τραυματισμό ή τον θάνατο του παθόντα (βλ. Εφ. Αθηνών 2718/1983 Αρχ.Ν. 36, 403, Εφ. Αθ. 2097/1986 Ελ.Δικ. 27/687). Εξάλλου κατά την παρ. 55 του άρθρου 8 ΑΝ 1846/1951, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 1 του Ν 825/1978 "Επί έργου εκτελουμένου υπό του κυρίου αυτού δια μεσολαβούντων προσώπων μεθ' ων ούτος συνεβλήθη και άτινα αναλαμβάνουν την εκτέλεση τμήματος ή του συνόλου του έργου, εφόσον τα μεσολαβούντα πρόσωπα προσλαμβάνουν και αμοιβούν τρίτους εκτελεστές αυτών, εργοδότης είναι αλληλεγγύως και ο κύριος του έργου και πάντα τα μεσολαβούντα πρόσωπα". Από την διάταξη αυτή προκύπτει ότι επί συμβάσεως έργου ως εργοδότης, που απαλλάσσεται από την υποχρέωση της αποζημίωσης, σύμφωνα με τα παραπάνω, θεωρείται όχι μόνο ο εργολάβος ή ο υπεργολάβος που προσλαμβάνει και αμοιβεί τους ασφαλισμένους, δηλαδή όχι μόνο εκείνος που θεωρείται ως εργοδότης σύμφωνα με την έννοια του εργατικού δικαίου αλλά και ο κύριος του έργου (πλασματικός εργοδότης) βλ. σχετ. Ολ. ΑΠ 1117/1986 Εφ.Αθ. 2529/1986 Ελ. Δικ. 27, 857).

Παρά πέρα το ΠΔ 70/1990 έχει εκδοθεί κατά εξουσιοδότηση του άρθρου 36 του Ν. 1568/1985 "Περί υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων" και ορίζει "Περί της υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες". Αυτό τροποποιεί σε ορισμένες διατάξεις του το Π.Δ. 190/1984 που επίσης αφορά τους όρους υγιεινής και ασφαλείας σε ναυπηγικές εργασίες και που ισχύει παράλληλα με το Π.Δ. 70/1990 κατά τις μη τροποποιημένες διατάξεις του. Κατά το άρθρο 2 παρ. 3 του εν λόγω Π.Δ. κύριος του έργου είναι "ο πλοιοκτήτης ο εφοπλιστής, ο νομέας, ο κάτοχος του πλοίου ή άλλης πλωτής κατασκευής όπου εκτελείται ύστερα από εντολή και για λογαριασμό του ναυπηγοεπισκευαστικό έργο".

"Ο κύριος του έργου μπορεί να εκπροσωπείται από τον νόμιμα εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του ή τον πλοίαρχο του πλοίου", κατά το άρθρο 5 παρ. Α2 "ο κύριος του έργου ανεξάρτητα αν αναθέτει την εκτέλεση του έργου σε ένα ή περισσότερους εργολάβους ή υπεργολάβους έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις... 2. Συνεργάζεται με το τεχνικό ασφαλείας και τον μελετητή μέτρων υγιεινής και ασφαλείας καθώς και με τους εργολάβους υπεργολάβους για τη σωστή εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφαλείας και την αποφυγή των ατυχημάτων στις εργασίες που πραγματοποιούνται τόσο από τα συνεργεία των εργολάβων όσο και από τα μέλη του πληρώματος του πλοίου", κατά την παρ. δ' του ίδιου άρθρου" Η σύμφωνα με την παρ. 3 εκπροσώπηση, δεν αίρει τις προβλεπόμενες από την νομοθεσία πάσης

φύσεως ευθύνες του κυρίου του έργου" κατά δε το άρθρο 18 και 29/33 ορίζεται ο τρόπος εργασίας σε διπύθμενα και δεξαμενές ζυγοστάθμισης καθώς και της κατασκευής σκάφους. Από τις διατάξεις αυτές του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο έχει ισχύ Νόμου, αφού έχει εκδοθεί κατά εξουσιοδότηση νόμου, συνάγεται ότι σε περίπτωση που κατά την διάρκεια εκτελέσεως ναυπηγοεπισκευαστικού έργου σε ναυπηγεία συμβεί εργατικό ατύχημα που οφείλεται σε παράβαση των μέτρων εργασίας των εργαζομένων δημιουργείται παράλληλα με την τυχόν ευθύνη του εργολάβου ή υπεργολάβου του έργου και ευθύνη του κυρίου του έργου ο οποίος έχει υποχρέωση και ευθύνη για την σωστή εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας για την αποφυγή ατυχημάτων στις εργασίες που πραγματοποιούνται στο έργο. Από το συνδυασμό όμως των διατάξεων αυτών, του Π.Δ. 70/90 με τις αναφερόμενες παραπάνω διατάξεις του Α.Ν. 1846/1951 προκύπτει, ότι αν κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικού έργου συμβεί εργατικό ατύχημα σε εργάτη ή υπάλληλο, ασφαλισμένο στο ΙΚΑ τότε τόσο ο εργολάβος όσο και ο κύριος του έργου δεν έχουν υποχρέωση να καταβάλλουν αποζημίωση εκτός αν το ατύχημα προήλθε από το δόλο του εργοδότη ή των προστηθέντων προσώπων. Οπωσδήποτε όμως σε κάθε περίπτωση που το εργατικό ατύχημα οφείλεται σε πταίσμα, δηλαδή δόλο ή οποιαδήποτε μορφής αμέλεια του εργοδότη ή των προσώπων που έχει προστήσει, ο παθών έχει δικαίωμα να απαιτήσει χρηματική ικανοποίηση για ηθική βλάβη, σύμφωνα με τα άρθρα 299, 914, 922, 926 και 932 ΑΚ (βλ. Εφ. Πειρ. 1748/1988 Αρχ. Ν. 39, 506 Εφ.Αθ. 8324/1987 ΝοΒ 35, 1255, σχετ. ΑΠ 1916/1986 ΔΕΝ 44, 238, ΑΠ 1107/1937 Ε.Εργ.Δ. 47, 305). Στην προκειμένη περίπτωση από τα έγγραφα τα οποία οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν, μεταξύ των οποίων είναι και η υπ' αριθμ. 3819/93 ένορκη βεβαίωση που λήφθηκε με επιμέλεια των αιτουσών στον Ειρηνοδίκη Πειραιώς, από τους ισχυρισμούς των διαδίκων και γενικά την διαδικασία πιθανολογήθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: (η υπ' αριθμ. 3820/93 ένορκη βεβαίωση στον Ειρηνοδίκη Πειραιώς δεν λαμβάνεται υπ' όψη γιατί έχει δοθεί από τον τρίτο αιτούντα).

Με το από 26 Μαρτίου 1993 ιδιωτικό συμφωνητικό καταρτίστηκε μεταξύ της καθής και της εδρεύουσας στον Πειραιά εταιρείας "Ναυπηγεία Σ. Α.Ε." σύμβαση έργου, σύμφωνα με την οποία η δεύτερη ανέλαβε την μετασκευή σε πλωτή δεξαμενή υγρών καυσίμων του υπό Ελληνική σημαία πλοίου της πρώτης "Ε.Β." πρώην "Λ.", το οποίο είχε χωρητικότητα 3555 κοχ και 1720 κκχ. Για να γίνει η μετασκευή αυτή το πλοίο έπρεπε να κοπεί κατά το εγκάρσιο, σε δύο τμήματα, και το μεν πρωαίο θα γινόταν φορηγίδα αποθήκευσης των υγρών καυσίμων το δε πρυμναίο πιθανόν να ετοποθετείτο σαν πρυμναίο τμήμα σε άλλο πλοίο. Το πλοίο μεταφέρθηκε στις εγκαταστάσεις της καθής στην παραλία Μπακοπούλου. Εκεί έγινε ο καθαρισμός του με αμμοβολή από τον υπεργολάβο Μ.Α. Για τον καθαρισμό αυτό, που τελείωσε στις 11-5-1993 είχε ληφθεί σχετική άδεια από το λιμεναρχείο. Στη συνέχεια άρχισαν οι εργασίες μετασκευής με βάση τα σχέδια που είχε συντάξει ο τεχνικός της καθής Γ.Σ. ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του ΒΔ 135/1968 διορίστηκε και επιβλέπων τεχνικός της εκτελέσεως των εργασιών, αλλά όχι Τεχνικός Ασφαλείας. Πλην όμως για να γίνουν οι εργασίες αυτές έπρεπε να χορηγηθεί από την Διεύθυνση Ελέγχου Εμπορικών πλοίων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας άδεια μετασκευής που να περιγράφει τις εργασίες που θα γίνουν και η άδεια αυτή έπρεπε να θεωρηθεί από την οικεία Λιμενική Αρχή. Επίσης, όπως ορίζει το ΠΔ 70/1990, έπρεπε να είχε εκδοθεί πιστοποιητικό απαλλαγής επικινδύνων αερίων (gas free certificate) για τις εργασίες που θα απαιτούσαν χρήση φλογός και διορισθεί για την εξασφάλιση συνθηκών ασφαλείας και υγιεινής στις διάφορες θέσεις εργασίας. Για την τήρηση των παραπάνω υπεύθυνη ήταν η εργολάβος εταιρεία και συνυπεύθυνη με αυτή η εργοδότης καθής (άρθρα Α και Β του ΠΔ 70/90). Οι εργάτες άρχισαν χωρίς την τήρηση των παραπάνω προϋποθέσεων το δε πιστοποιητικό απαλλαγής επικινδύνων αερίων που είχε ζητηθεί δύο φορές, ήδη είχε λήξει στις 18-5-1993. Οι εργαζόμενοι έπαιρναν εντολές από τον συνεργάτη της εργολάβου εταιρείας Α.Κ., ο οποίος όμως ούτε ως Τεχνικός Ασφαλείας είχε διοριστεί αλλά ούτε και πιθανολογήθηκε ότι διέθετε τα απαιτούμενα από το άρθρο 9Β του ΠΔ 70/1990 προσόντα του Τεχνικού Ασφαλείας. Για να γίνει η κοπή του πλοίου δημιουργήθηκαν "στεγανές φρακτές".

Έτσι στην πρυμναία πλευρά, παράλληλα προς το αντλιοστάσιο και σε συνέχεια υπάρχουσας, εκ κατασκευής του πλοίου, στεγανής φρακτής τοποθετήθηκαν στο νομέα 175 και κατά το εγκάρσιο του πλοίου, ελάσματα που δημιουργήθηκε μία "ενιαία στεγανή φρακτή". Λίγο πιο πρυμναία από την στεγανή αυτή φρακτή τοποθετήθηκε μια δεύτερη εγκάρσια στεγανή φρακτή και έτσι δημιουργήθηκε ένας χώρος μεταξύ των δύο στεγανών φρακτών, ανάμεσα στις οποίες θα γινόταν η κοπή. Στις 22-5-1993 ανάμεσα στις δύο αυτές φρακτές και συγκεκριμένα αριστερά και κοντά στον πυθμένα εργαζόταν ο ελασματοουργός Β.Π., ενώ στον ίδιο χώρο δεξιά και κοντά στο μηχανοστάσιο εργαζόταν στην ίδια εργασία ο Γ.Μ., ο οποίος μοντάριζε, τα διάφορα ελάσματα και τα τοποθετούσε με συγκόλληση, ο δε Β.Π. περνούσε ένα

γαζί με την βοήθεια της ηλεκτροσυγκόλλησης για στεγανοποίηση. Τη στιγμή που ο Β.Π. συγκολλούσε την υπάρχουσα φρακτική στον πυθμένα τσακίσανε τα ελάσματα στο κάτω μέρος του πλοίου και μειώθηκε η απόσταση μεταξύ των δύο φρακτών, δηλ. τσάκισε το πλοίο προς τα κάτω με τρομερό τρίξιμο.

Ο. Β.Π. που πατούσε στον πυθμένα εγκλωβίστηκε και συμπιέστηκε από τα ελάσματα που τον καταπλάκωσαν, με αποτέλεσμα να βρει τραγικό θάνατο που προκλήθηκε από κακώσεις των άκρων και από ασφυξία εξαιτίας της καταπλάκωσης, ενώ ο Γ.Μ. που εργαζόταν σε λίγο ψηλότερο σημείο πρόλαβε να διαφύγει. Το σπάσιμο των ελασμάτων στον πυθμένα οφειλόταν στο ότι οι διαμήκεις ενισχύσεις που βρισκόντουσαν μεταξύ των δύο προαναφερθεισών φρακτών και χρησίμευσαν για την αντοχή του πλοίου έναντι των αναπτυσσομένων θλιπτικών τάσεων είχαν αφαιρεθεί, καθώς και οτιδήποτε εθεωρείτο ως εμπόδιο όπως σωλήνες κλπ. με αποτέλεσμα να μην έχει το πλοίο στο σημείο εκείνο διαμήκη αντοχή. Τούτο θα είχε αποφευχθεί αν είχαν τηρηθεί τα οριζόμενα από τον νόμο. Έτσι αν είχε ζητηθεί η οριζόμενη από το νόμο άδεια και αν είχε διορισθεί Τεχνικός Ασφαλείας οι εργασίες θα γινόντουσαν με τους επιβαλλομένους όρους ασφαλείας και όχι εμπειρικά. Ειδικότερα θα είχαν γίνει παχυμετρήσεις και θα είχαν ληφθεί τα απαιτούμενα μέτρα ώστε η λαμαρίνα του πλοίου να διαθέτει το κατάλληλο πάχος ώστε να μην τσακίσει το περίβλημα του πλοίου. Επίσης αν υπήρχε Τεχνικός Ασφαλείας θα ήλεγχε αν θα έπρεπε να αφαιρεθούν οι ενδιάμεσοι ενισχυτικοί δοκοί που ήταν κατά μήκος του πλοίου και στον πυθμένα του από πλήρη μέχρι πρύμνη. Αποτέλεσμα των πράξεων και παραλείψεων αυτών που συνιστούν παραβάσεις όρων ασφαλείας ήταν το σπάσιμο-τσάκισμα του πυθμένα του πλοίου και ο βαρύτατος τραυματισμός του ελασματοουργού Β.Π., εξαιτίας του οποίου ως μόνης ενεργού αιτίας επήλθε ο θάνατός του. Επίκληση δόλου δεν γίνεται, αλλά ούτε και πιθανολογήθηκε. Για το ατύχημα αυτό ευθύνεται, αντικειμενικά και η καθής ως κυρία του έργου. Ήτοι αυτή κατά τας διατάξεις του ΠΔ 70/90 ευθύνεται ανεξάρτητα από το αν είχε ή όχι την εποπτεία του έργου και αν έδινε ή όχι οδηγίες στον εργολάβο και στα συνεργεία που αυτός χρησιμοποιούσε. Η ευθύνη αυτή του κυρίου του ναυπηγοεπισκευαστικού έργου δικαιολογείται με την σκέψη ότι εκείνος που χρησιμοποιεί πράγματα ή πρόσωπα για να αυξήσει την οικονομική του δραστηριότητα πρέπει, εφόσον απολαμβάνει τα πλεονεκτήματα από την χρησιμοποίησή τους, να φέρει και το βάρος των συναφών κινδύνων (βλ. σχετ. Γεωργιάδη - Σταθόπουλου Αστικός Κώδικς, άρθρο 914-938 εισαγ. άρθ.).

Πλην όμως ο αποβιώσας, που συνδεόταν με σχέση εργασίας με την εργολάβο εταιρεία, ήταν ασφαλισμένος στο ΙΚΑ. Ενόψει λοιπόν των παραπάνω πραγματικών περιστατικών και από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1 ΒΔ 24-7/25-8-1920, 18, 29-33 ΠΔ 70/1990, 34 παρ. 2, 8 παρ. 5 και 60 παρ. 2, 3 ΑΝ 1846/1951, πιθανολογείται ότι η καθής ως ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΗ εργοδότρια απαλλάσσεται από την υποχρέωση της αποζημίωσης των οικείων του θανόντος, οι οποίοι δικαιούνται μόνο τις παροχές από την ασφάλιση του ΑΝ 1846/1951, στο δε σχετικό δικαίωμά τους προς αποζημίωση έχει υποκατασταθεί αυτοδίκαια το ΙΚΑ, σύμφωνα με το άρθρο 1β του Ν. 1654/1988.

Πλην όμως εφόσον στην επέλευση του ατυχήματος συνέτρεξε ειδική αμέλεια της προστηθείσας από της καθής εργολάβου, ήτοι παραβάσεις των αναφερομένων παραπάνω ειδικών όρων ασφαλείας, οι αιτούντες, που ήταν μέλη της οικογενείας του θανόντος και συγκεκριμένα σύζυγος η πρώτη αιτούσα και παιδιά του οι λοιποί, δικαιούνται από την καθής, ως κυρίας του έργου, χρηματική ικανοποίηση για την αποκατάσταση της ψυχικής οδύνης, ήτοι του πόνου και της θλίψης που δοκίμασαν από τον θάνατο του προσφιλούς του προσώπου (βλ. Εφ. Αθ. 1216/1987 Ελ. Δικ. 29, 523). Αυτή ενόψει της οικονομικής καταστάσεως των μερών δεδομένου ότι η καθής είναι πλοιοκτήτρια και οι αιτούντες μισθοσυντήρητα άτομα και μάλιστα η πρώτη από αυτούς είναι 64 ετών με επισφαλή υγεία και ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καθώς και των στενών δεσμών συγγενείας και αγάπης που υπήρχε μεταξύ των αιτούντων και του προσφιλούς του θανόντος πρέπει να οριστεί στο ποσόν των 4.000.000 δρχ. για την πρώτη αιτούσα και 3.000.000 δρχ. για κάθε ένα από τους λοιπούς αιτούντες.

Περαιτέρω πιθανολογήθηκε ότι η περιουσιακή κατάσταση της καθής είναι επισφαλής και το εμφανές περιουσιακό της στοιχείο είναι το ένδικο πλοίο, του οποίου η μετασκευή σε πλωτή δεξαμενή δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί. Το εν λόγω υπό μετασκευή πλοίο, είναι δυνατό ανά πάσα στιγμή να μεταβιβασθεί ακόμη και με απλό ιδιωτικό συμφωνητικό. Ένεκα της περιουσιακής αυτής καταστάσεως της καθής, κινδυνεύει να ματαιωθεί η ικανοποίηση των παραπάνω απαιτήσεων των αιτούντων, οι οποίες (απαιτήσεις) μαζί με τους τόκους και τα έξοδα και μέχρι την τελεσιδικία τους, πιθανολογείται ότι θα φθάσουν τα ποσά των 7.000.000, 5.000.000 και 5.000.000 δρχ. αντίστοιχα. Πρέπει λοιπόν αφού πιθανολογήθηκε ο επικείμενος κίνδυνος ματαίωσης της ικανοποίησεως των απαιτήσεων των αιτούντων, αλλά και η συνδρομή επείγουσας περιπτώσεως ένεκα της επισφαλούς περιουσιακής κατάστασης της

καθής να γίνει κατά ένα μέρος δεκτή η αίτηση και να επιτραπεί η λήψη του ασφαλιστικού μέτρου της συντηρητικής κατασχέσεως των περιουσιακών στοιχείων της καθής και ιδιαίτερα του υπό μετασκευή πλοίου της μέχρι των προαναφερθέντων ποσών.

Πρέπει δε να λεχθεί ότι εφόσον η μετασκευή δεν έχει περατωθεί το ένδικο πλοίο δεν έχει ακόμη αποκτήσει την ιδιότητα του πλωτού ναυπηγήματος και γι' αυτό απαιτείται ειδική περιγραφή του, κατά το άρθρο 709 ΚΠολΔ. Ακόμη πρέπει να παρασχεθεί στην καθής η ευχέρεια να ματαιώσει ή να αντικαταστήσει (σε περίπτωση που θα επιβληθεί) το ασφαλιστικό αυτό μέτρο με εγγυοδοσία (άρθρ. 692 παρ. 1, 3 και 704 ΚΠολΔ.). Περαιτέρω εφόσον δεν πιθανολογήθηκε η ύπαρξη απαιτήσεως της πρώτης καθής για αποζημίωση λόγω στέρησης διατροφής, δεν μπορεί να γίνει λόγος για προσωρινή επιδίκαση τέτοιας απαιτήσεως και συνακόλουθα το σχετικό αίτημα πρέπει να απορριφθεί. Δικαστικά έξοδα όσο μεν αφορά την αίτηση συντηρητικής κατασχέσεως δεν επιδικάζονται, σύμφωνα με το άρθρο 178 παρ. 3 του Κώδικα Περί Δικηγόρων (ΝΔ 3026/1954), όσο δε αφορά την αίτηση της προσωρινής επιδικάσεως αυτά πρέπει στο σύνολό τους να συμψηφισθούν, σύμφωνα με το άρθρο 179 ΚΠολΔ.